

Wada-test

Testen van de plaats van taal en geheugen in de hersenen

Epilepsie is een van de meest voorkomende chronische neurologische ziekten. Ongeveer 30% van de patiënten wordt niet aanvalsvrij met medicatie.

Patiënten met epilepsie kunnen dan in aanmerking komen voor epilepsiechirurgie. Dit kan een lang en moeilijk traject zijn.

Bij epilepsiechirurgie wordt het gebied dat de epileptische aanvallen veroorzaakt door middel van een hersenoperatie verwijderd.

Om te bepalen of deze operatie veilig kan worden uitgevoerd en er geen verstoringen van de taal of het geheugen optreedt, kan een Wada-test worden uitgevoerd. Zo kan worden gecontroleerd aan welke kant van de hersenen de taal of het geheugen zit.

Taal en geheugen

De hersenen bestaan uit twee helften. Iedere helft heeft zijn eigen taak. Eén van de hersenhelften is dominant. Dit betekent dat in deze hersenhelft de taal wordt aangestuurd. Met taal worden onder andere het praten, begrijpen, lezen en schrijven bedoeld. Ook het geheugen is een belangrijke functie die in beide hersenhelften zit. Voordat de neurochirurg u opereert, is het dus belangrijk om te weten waar deze functies zitten. Dit om te voorkomen dat u blijvende taalproblemen krijgt of dat er op lange termijn problemen ontstaan bij het onthouden van nieuwe dingen.

De Wada test

Bij een Wada-test wordt één hersenhelft in slaap gebracht. Deze is dan tijdelijk uitgeschakeld. De neuropsycholoog doet vervolgens een aantal opdrachten met u bijvoorbeeld:

- het hard op benoemen van een voorwerp
- het hardop voorlezen
- het laten zien van voorwerpen die u moet onthouden
- het laten horen van woorden die u moet onthouden

Op deze manier kunnen we zien wat het effect van een eventuele operatie zou zijn. Als het niet duidelijk is aan welke kant de taal en/of het geheugen zit, kan ervoor worden gekozen om de andere hersenhelft in slaap te brengen en vervolgens de opdrachten te herhalen. Wanneer de taal én/of het geheugen tijdens de test goed blijven, kan in de regel de operatie veilig worden uitgevoerd.

Opname

De dag voor de Wada-test wordt u opgenomen op de verpleegafdeling neurologie (VEC5). Deze opname duurt 3 dagen.

Dag 1

Op de dag van opname heeft u een gesprek met de neuroloog. Zij geeft u uitleg over de test.

Wanneer u terug bent op de verpleegafdeling wordt gecontroleerd of u rechterlies vrij is van beharing. Als het nodig is, wordt deze verwijderd.

Dag 2

Op dag 2 wordt de Wada test uitgevoerd. U mag 3 uur voor de test niets meer eten en drinken. Uw medicatie mag u innemen met een slokje water. Voor het onderzoek worden elektroden voor het maken van een hersenfilmpje aangebracht. Belangrijk is dus dat u geen gel in uw haren doet. De test wordt uitgevoerd op de vaatkamer en duurt 1,5 uur. U zult zien dat er veel professionals in deze kamer aanwezig zijn. Belangrijk is dat u alleen let op de neuropsycholoog. Tijdens de test ligt u op uw rug op een onderzoekstafel. Het is belangrijk dat u stil blijft liggen. De radioloog geeft uitleg over wat hij doet. Hij brengt een slangetje in uw rechterlies die voorafgaand wordt verdoofd. Om te kijken of het slangetje op de goede plaats ligt, wordt contrastvloeistof toegediend en röntgenfoto's gemaakt. Dit kan een warm gevoel geven in uw hoofd en borstkast. Soms kunt u misselijk worden. Als het slangetje op de goede plaats ligt, wordt er een medicijn toegediend waarvan uw hersenhelft in slaap valt. Voordat het medicijn begint te werken wordt u gevraagd beide armen omhoog te houden en met de vingers te bewegen. Tegelijk vragen we u van 100 terug te tellen naar 1. Als het medicijn werkt krijgt u krachtverlies van een arm. Ook kunt u moeite hebben met zien, spreken of begrijpen. Soms kan het ook dat u zich onrustig, somber of juist opgewekter voelt dan normaal. Dit hoort bij het slapen van een hersenhelft. Het blijft belangrijk dat u ook dan rustig blijft liggen en de opdrachten met de neuropsycholoog zo goed mogelijk probeert uit te voeren. Na 3 tot 5 minuten is het medicijn uitgewerkt en verdwijnen deze klachten. Met behulp van het EEG kan worden bekeken of uw hersenhelft slaapt en wanneer het medicijn is uitgewerkt. In tussentijd moet u een aantal opdrachten uitvoeren. Tien minuten na de test wordt u gevraagd welke dingen u moest onthouden. Als het nodig is, wordt na 15 minuten de test herhaald aan de andere hersenhelft. Na de test wordt het slangetje uit de lies verwijderd en wordt het wondje afgedrukt. Omdat het belangrijk is dat het wondje niet opnieuw gaat bloeden moet u plat blijven liggen. U mag dan niet opstaan om te eten of om naar het toilet te gaan. Het aantal uren bedrust is tussen de 3 en 6 uur. In verband met eventuele complicaties blijft u nog een nacht opgenomen.

Dag 3

Op dag 3 mag u naar huis. Belangrijk is dat uw lies nog rust nodig heeft. Fietsen, rennen of sporten raden wij daarom af. Lopen mag wel.

Mogelijke complicaties

Bijwerkingen slaapmedicijn

De Wada-test verloopt over het algemeen zonder complicaties. Het medicijn dat wordt gebruikt om uw hersenhelft in slaap te brengen kan kortdurend bijwerkingen geven:

- Ongeveer 20-25% van de mensen ervaart één of meer van de volgende klachten: oogpijn, tranen, vertrekken van het gelaat, hoofdpijn, lachen, rillen, zweten, warm gevoel.
- Ongeveer 15-20% van de mensen ervaart ernstiger klachten zoals een lage of hoge bloeddruk, verhoogde spierspanning met verstijven of schokjes.
- Eén op de 8 patiënten kan even minder goed contact maken door de medicatie.
- Zelden (minder dan 5% van de mensen) treedt er verwardheid, een draai van hoofd en ogen of trillen op.

Deze bijwerkingen verdwijnen met het uitwerken van de medicatie.

Complicaties van de Wada-test zijn:

- Epileptische aanval (kans minder dan 1%).
- Beroerte (kans minder dan 1%): door het opschuiven van het slangetje in het bloedvat kan er een bloedstolsel losraken of een scheurtje in de bloedvatwand ontstaan. Hierdoor kunnen er tijdelijke of blijvende neurologische uitvalsverschijnselen ontstaan.
- Blauwe plek: doordat het slangetje in de slagader in de lies wordt ingebracht kan hier bij het inbrengen en verwijderen van het slangetje bloed lekken. Het komt zelden voor dat door de druk van deze blauwe plek een dichtbij gelegen zenuw van het been verstoord raakt.
- Allergische reactie: door het toedienen van contrastmiddel kan een allergische reactie ontstaan. Vertel tegen de neuroloog wanneer u in het verleden een allergische reactie op jodium of contrastmiddel heeft gehad.
- Niet slagen van het onderzoek doordat u bij het toedienen van het slaapmedicijn helemaal in slaap valt.

De uitslag

De Wada-test wordt opgenomen zodat de neuropsycholoog deze na afloop kan beoordelen. Afhankelijk van de resultaten van de test bepaalt de neuropsycholoog wat de gevolgen voor uw taal en geheugen kunnen zijn als u geopereerd zou worden. De uitslag van de test krijgt u via uw hoofdbehandelaar van het epilepsie-chirurgietraject in Kempenhaeghe of Maastricht UMC+.

Contact

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen?

Neem dan contact op met:

Telefoonnummer polikliniek Neurologie: 043 387
65 00

Telefoonnummer secretariaat Neurologie: 043
3875873

Websites

[Hersenenzenuwcentrum](https://hersenenzenuwcentrum.mumc.nl/specialisme/neurologie/folders-neurologie)

(hersenenzenuwcentrum.mumc.nl/specialisme/neurologie/folders-neurologie)

[MUMC+](https://www.mumc.nl/) (www.mumc.nl/)

Laatst bijgewerkt op 16 mei 2024. Bekijk de meest actuele versie van deze folder op: info.mumc.nl/pub-1873